

Afgørelser – Reg. nr.:

Fredningen vedrører:

Bemærkninger:

Bemærkninger om formål og bestemmelser:

Denne fredning indeholder ingen udtrykkelig formålsbestemmelse. Formålet må derfor udledes ud fra en fortolkning af fredningsafgørelsen. I dokumentet er de generelle bestemmelser fremhævet. Den fremhævede tekst er vejledende og er fremhævet som hjælp til læseren. Fredningens generelle bestemmelser kan også optræde uden for de markerede områder. Et fuldstændigt billede af formål og bestemmelser forudsætter, at hele afgørelsen fra fredningsnævn og Overfredningsnævnet/klagenævn læses.

[Tryk her for at komme direkte til den vejledende fremhævning af bestemmelserne](#)

Domme:

Taksationskommissionen:

Overfredningsnævnet:

Fredningsnævnet:

Forslag:

Dispensationer: sidst i filen med nyeste til sidst

FREDNINGSNÆVNET >

Forhandlingsprotokollen for Fredningsnævnet for Præstø Amtsradsreds

D e k l a r a t i o n

For at imødekomme et fra min nu afdøde Mand Lensbesidder Henrik Stampe-Stampenborgs Side efter Samraad med Bestyrelsen for Foreningen for Naturfredning fremsat Ønske om en Fredning paa Stampenborg Gods, dels af forskellige Træer, der paa Grund af deres Alder, karakteristiske Profiler, landskabelige Skønhed eller Sjældenhed findes at burde varnes og bevares for Eftertiden, dels af det i Naturtilstand henliggende Areal kaldet "Bøndernes Egehoved", der udgør en Del af Halvøen Egehoved, er der mellem undertegnede Godsejerinde, Enkefru Myrle Stampe-Stampenborg og Naturfredningsnævnet for Præstø Amt indgaaet saalydende Overenskomst:

1.

Fredningen omfatter:

A.

Følgende paa den nærværende Deklaration vedhæftede Kortskitse I med de nedenfor angivne Nr. betegnede Træer:

Paa Christinelund Mark:

- Nr. 1. c. 300 aarig gl. Eg paa Christinelunds Mark, nord for Christinelund.
- Nr. 2, 3, 4. c. 400 aarige Ege paa Hegnet mellem 2 af Christinelunds Marker (Skovridermarken og Allémarken) vest for Skovridergaarden.
- Nr. 5 c. 400 aarig Eg paa Hegnet mellem Allémarken og Parcellist Carl Nielsens Mark.
- Nr. 6, 7, 8, 9, 10, 11 og 12. c. 300 aarige Ege paa det langs med og nord for Christinelundsvejen løbende hegn.
- Nr. 13 c. 200 aarig Eg paa Hegnet mellem Christinelunds Mark (Skovridermarken) og Marken, som hører til gl. Enegaarde Skole. Hegnet har tidligere været Skovhegn.

Paa Nysø Mark:

Nr. 14. c. 400 aarig gl. Eg paa Nysø Mark (Iskældermarken) ves for Nysø.

Nr. 15. c. 400 aarig gammel Eg paa Hegnet langs Iskældermarken og øst for Landevejen fra Rødeled til Nysø Lystskov.

Nr. 16. c. 200 aarig Bøg.

Nr. 17. c. 300 - Avnbøg. Carpinus Betulus.

Nr. 18. c. 400 - Eg.

Nr. 19. c. 400 - Eg.

Nr. 20. c. 200 - Bøg.

Nr. 16-20 staar alle paa Hegnet ind til Kobbermarken øst for Landevejen fra Nysø Lystskov til Trollevraahu

Nr. 21, 22, 23. c. 400 aarige Ege paa Hegnet nord for Trollevraahu huset.

Nr. 24. c. 300 aarig Eg og

Nr. 25, 26, 27 og 28 c. 200 aarige Bøge, alle paa Nysø Mark net mellem Uglemosemarken og Trehjørnejorden.

Nr. 29,30,31,32,33 og 34 c. 400 aarige Ege (alle paa Hegnet mellem Kobbermarken og Trehjørnejorden.

Nr. 35 c. 200 aarig Bøg

Nr. 36,37,38,39 og 40 c. 400 aarige Ege

Nr. 41. c. 400 aarig Eg paa Hegnet mellem Sognevejen fra Nysø til Præste Overdrev og Uglemosemarken.

Nr. 42. c. 200 aarig Bøg

Nr. 43, 44 og 45. c. 400 aarige Ege

Nr. 46. c. 200 aarig Bøg

Nr. 47 og 48. c. 400 aarige Ege

(Paa Hegnet mellem Nysø Mark (Kobbermarken) og den vestlige Side af Sognevejen fra Nysø til Præste Overdrev

I Nysø Lystskov:

Følgende paa den nærværende Deklaration ligeledes vedhæftede Kortskitse II med de nedenfor angivne Nr. betegnede Træer.

Nr. 1. c. 500 aarig gammel højstammet smuk Eg.

Nr. 2. c. 200 aarig smuktformet højstammet Eg.

Nr. 3. c. 600 aarig typisk gammel Eg.

Disse 3 Ege staar ved den fra Syd til Nord førende østlige Tværgang, Nr. 1 Syd for Hovedvejen gennem Lystskoven,

Nr. 2 og 3 Nord for Vejen.

Nr. 4. c. 600 aarig smuktformet Eg i den vestlige Del af Skoven,

syd for nævnte Hovedvej og mellem den lille Skovsø og Faxe Kallehave Landevej.

Ialt 42 Ege

9 Bøge og

1 Avnbøg.

B.

Det paa nærværende Deklaration ligeledes vedhæftede Kortskitse III med rød Skravering viste Areal, Matr. Nr. 19a Ambøl, Jungshoved Sogn, kaldet "Bøndernes Egehoved".

Arealet, der er c. 10 ha stort, henligger i Naturtilstand, c. 6 ha er til Dels bevoxet med Tjørn, Hyld, vilde Roser m.m. samt enkelte større Træer, som Bøg, Avnbøg, Eg, Naur og vilde Abletræer. En Del af Tjørnene ser ud, som om de var klippede, da de i mange Aar er afbidt af de løsgaaende Heste og Kreaturer.

2.

Bestemmelser

Fredningen gaar for Trærnes og Bevoksningernes Vedkommende ud paa, at de ingensinde maa fældes, undergraves eller paa anden Maade f.Eks. ved Ødelæggelse af Barken eller for nær Pløjning direkte eller indirekte udsættes for en Behandling, som kunde føre til Trærnes eller Bevoksningernes Ødelæggelse eller Beskadigelse. Hvad særlig "Bøndernes Egehoved" angaar, skal der dog ikke være noget til Hinder for, at der i samme Omfang som hidtil færdes og græsser løsgaaende Heste og Kreaturer; men iøvrigt skal dette Areal henligge i Naturtilstand, saaledes at Tilplantning eller anden Kultivering af Arealet, Opgravning af Planter, Afhugning eller Indsamling af Grene, Ris, Planter, Bærplukning, Afskrælning af Tørv og deslige ikke maa finde Sted.

Haandhævelsen af Fredningen tilkommer Bestyrelsen for Foreningen for Naturfredning, eller saafremt den maatte ophøre at eksistere, Naturfredningsnævnet for Præstø Amt.

En Opgivelse af Fredningen eller Indskrænkning i dens Gennemførelse kan dog indrømmes af Bestyrelsen for Foreningen for Naturfredning eventuelt Naturfredningsnævnet for Præstø Amt, saafremt denne eller dette maatte finde det paakrævet af særlige Grunde, og da denne Fredning iøvrigt drejer sig om en ganske frivillig Disposition fra Ejerens Side, gaar denne dog ud fra, at den

paataleberettigede Forening eller Naturfredningsnævnet ved Udøvelsen af sin Paataleret vil tage alle mulige Hensyn, hvis uforudsete Begivenheder skulde medføre særlige Vanskeligheder for Ejeren i dette Forhold, hvor Ejeren og efterfølgende Ejere fraskriver sig fuld Raadighedsret over det fredede.

3.

Nærværende Deklaration bliver som Behæftelse at tingla
paa de paagældende Matr. Nr.

Ved Tinglæsningen frafaldes enhver Retsanmærkning.

Saaledes indgaaet bekræftes af os undertegnede.

Nysø pr. Præstø, den 6. Januar 1926.

Myrle Stampe-Stampenborg

Som fast Lavværg

H. Marcher

Til Vitterlighed:

Ingeborg Christensen

J. Jespersen.

For Skibbinge Sogneraads Vedkommende tiltrædes
Bestemmelserne i foranstaaende Deklaration.

Skibbinge Sogneraad, den 11. Februar 1926.

P.S.V.

G. Jørgensen

For Præstø Landdistrikts Vedkommende tiltrædes lige-
ledes Bestemmelserne i foranstaaende Deklaration.

Præstø Landdistrikt, den 13. Februar 1926.

P.L.V.

J. Jespersen

Præstø Byraad tiltræder foranstaaende Deklaration for sit
Vedkommende.

Præstø, den 24. Marts 1926.

Nyvang Edv. Orland Nanna Ingerslev C. Larsen Otto Hanser

Chr. E. Johansen   B.S.Ingemann   Søren Dambæk   J. Jensen
Otto Madsen   H.J.Petersen

Foranstaaende Deklaration tiltrædes herved, forsaavidt
angaar Bestemmelserne vedrørende Fredning af de under Punkt 1 A
nævnte Træer ved Faxe-Kallehave Landevej.

Amtsvejvæsenet forbeholder sig dog Ret til til enhver
Tid at faa saadanne lavtsiddende Grene, som kan genere Færdslen,
fjernet.

Præstø Amt, den 28. Maj 1926.

Paa Amtsrådets Vegne

A. Vedel

Foranstaaende Deklaration tiltrædes af Naturfrednings-
nævnet for Præstø Amtsrådsreds.

p.t. Nysø, den 19. Juni 1926.

Diderichsen   Hans Chr. Pedersen   Otto Madsen   Jensen
H.E.R.Gents   R.S.Petersen

Bedes tinglæst uden Gebyr som Behæftelse paa:

Matr. Nr. 21b og 3 Skibbinge By og Sogn

- - 3b, 14 og 70c Enegaard By, Skibbinge Sogn
- - 1a, 1e og 1r Nysø Hovedgaard, Præstø Landdistrikt
- - 18 og 19c Præstø Købstads Markjorder
- - 19a   Ambæk, Jungshoved Sogn

i Henhold til § 25, 4. Stk. i Lov af 8. Maj 1917 om Naturfredning.

Naturfredningsnævnet for Præstø Amtsrådsreds,

den 24. Juli 1926.

P.N.V.

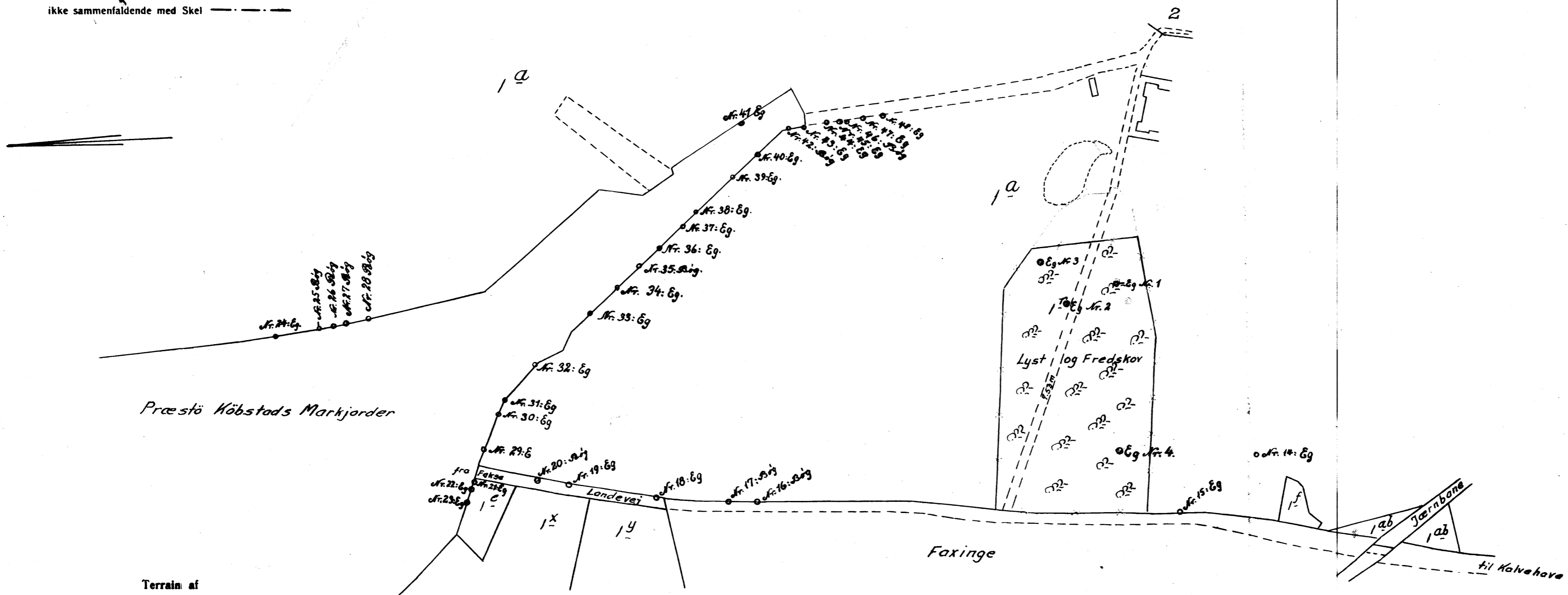
Diderichsen

KORT>

Fredningsgrænser:

- sammenfaldende med Skel — x — x — x
- ikke sammenfaldende med Skel — — — — —

Terrain af

Nysø Hovedgaard

Sogn: Præstø Landsogn

Herred: Baarse

Amt: Præstø

Udfærdiget i Maj 1947

Direktoratet for Matrikulsvæsenet

[Handwritten signature]
[Handwritten initials]

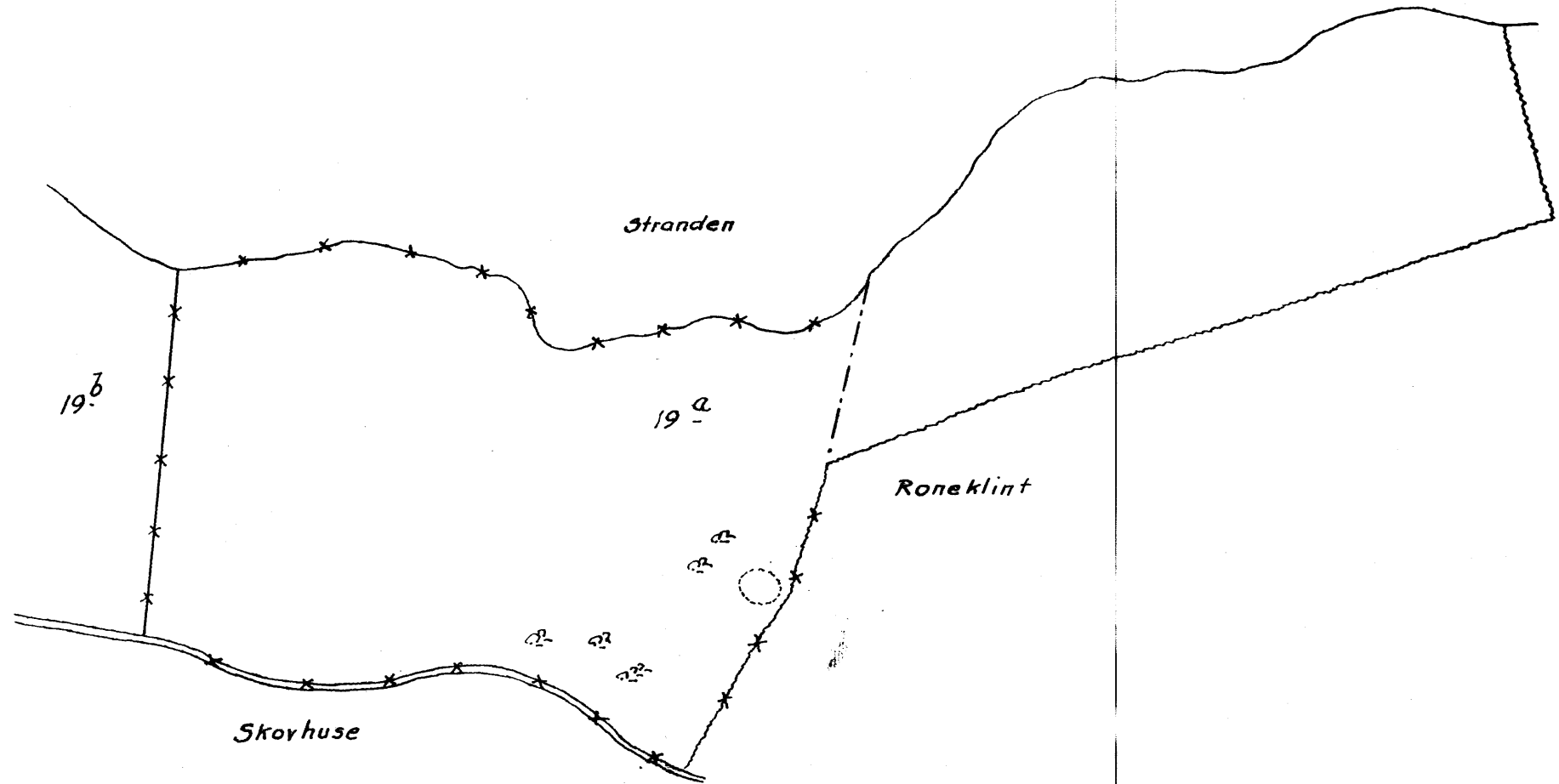
143927

Nr 181

Maalestoksforhold 1:4000

Fredningsgrænser:

- sammenfaldende med Skel —*—*—*
- ikke sammenfaldende med Skel —·—·—·

Terrain af

Ambæk By

Sogn: Jungshoved

Herred: Baaerse

Amt: Præstø

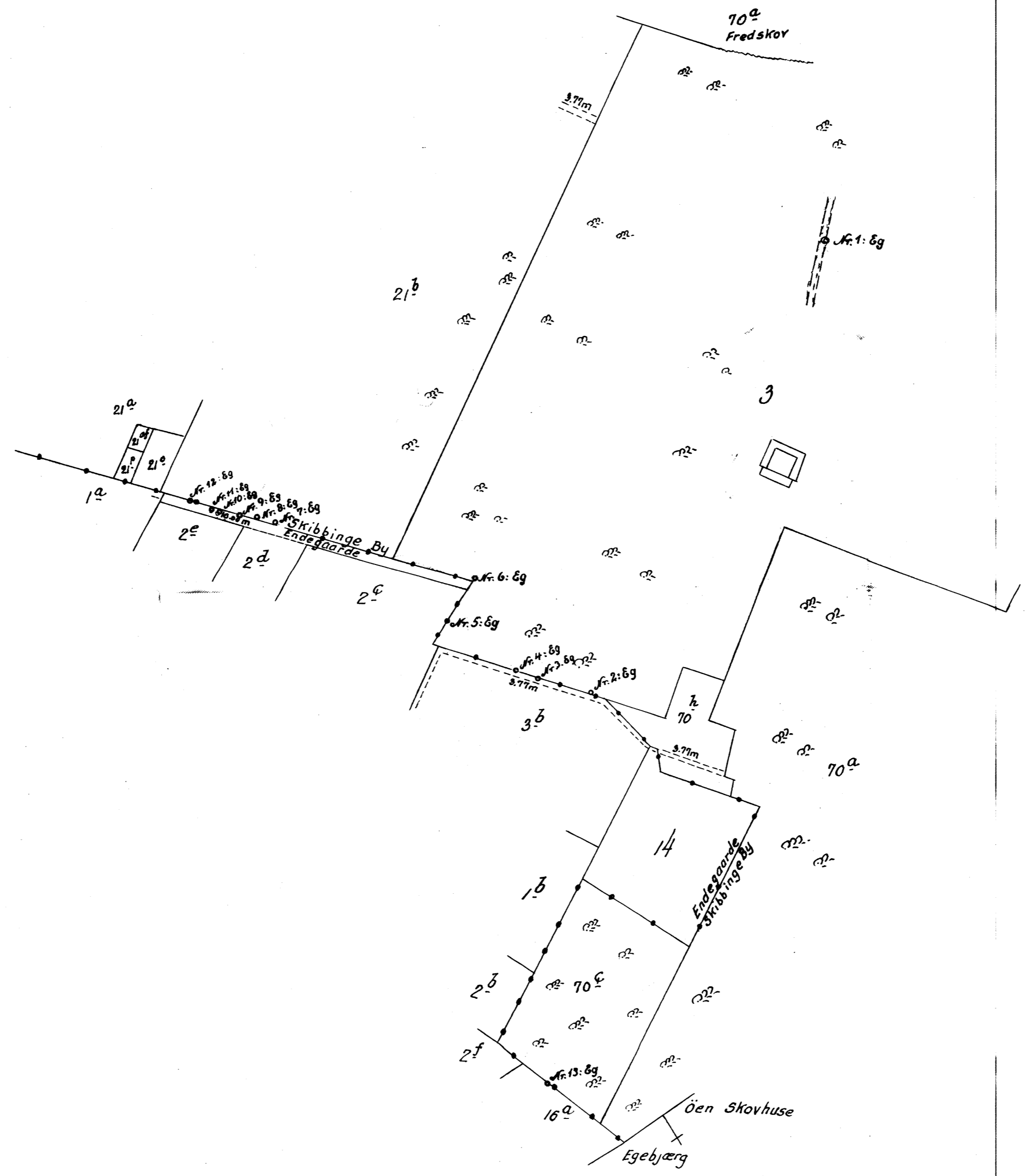
*Udfærdiget i Maj 1947
Direktoratet for Matrikulsvæsenet*

*J. Meyer
Skovf.*

4027
M 3947-
dk/181

Maalestoksforhold 1:4000

••••• Ejerlovsgrænse
 Fredningsgrænser:
 sammenfaldende med Skel — x — x — x —
 ikke sammenfaldende med Skel — - - - -

Terrain af

Skibbinge By og Endegaarde

Sogn: Skibbinge

Herred: Baarse

Amt: Præstø

Udfærdiget i Maj 1947
 Direktoratet for Matrikuldirektoratet

[Handwritten signature]

M 4022
 M 181

Maalestoksforhold 1:4000

DISPENSATIONER>

Afgørelser – Reg. nr.: 00181.00

Dispensationer i perioden: 21-03-2002

FREDNINGSNÆVNET I STORSTRØMS AMT

Kirketorvet 16
4760 Vordingborg
Tlf. 55 361726
Telefax 55 361710

SCANNET

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen
22 MRS. 2002
REG. NR. 0181.00

UDSKRIFT AF FORHANDLINGS PROTOKOLLEN

FOR

FREDNINGSNÆVNET I STORSTRØMS AMT

Torsdag den 21. marts 2002 foretoges på dommerkontoret i Vordingborg af formanden for fredningsnævnet, dommer Ulf Andersen:

Fr.s.3/2002 Sag om dispensation fra fredningsnævnets afgørelse af 24. juli 1926 om fredning af 25 ege, 9 bøge og 1 avnbøg på Nysø Mark og 4 ege i Nysø Lystskov til fældning af 1 eg i Nysø Lystskov. Egen er placeret i en bevoksning vest for godsets avlsbygninger .

Der fremlagdes:

Brev af 19. februar 2002 fra ejeren Stampenborg Gods, Nysø.

Brev af 6. marts 2002, j.nr. 8-70-51-377-43-2002 fra Natur- og Plankontoret, Storstrøms amt.

Kuvert med diverse fotos af en stor, væltet eg i lystskoven. Egen er efter det oplyste omfattet af ovennævnte fredning og væltet af vinden for få dage siden.

Erklæring fra det kommune valgte medlem, hvorefter denne modsætter sig det ansøgte.

Erklæring fra det amtsrådsvalgte medlem, hvorefter denne under hensyn til træets placering og tilstand går ind for dispensation.

Formanden har den 20. marts 2002 besigtiget stedet og har herunder konstateret, at egen, der ønskes fredet, er placeret imellem to bestående gyllebeholdere og udgravningen til en ny gyllebeholder.

Formanden for lokalkomitéen af Danmarks Naturfredningsforening i Præstø/Fladså Dorthe Nielsen har den 20. marts 2002 telefonisk oplyst, at lokalkomitéen ikke har noget at indvende mod det ansøgte.

Da den nye gyllebeholders placering efter det oplyste er bestemt af statsskovvæsenet, og da der under hensyn til egens alder og størrelse må antages at være en betydelig risiko for, at egen ved storm vil falde ned i den nye gyllebeholder med større miljøforurening til følge, fandt nævnets formand i lighed med det amtsrådsvalgte medlem, at der bør gives dispensation til det ansøgte.

Da et flertal af nævnets medlemmer således går ind for dispensation, tillod fredningsnævnet, at egen fældes.

Skov- og Naturstyrelsen
J.nr. SN 2001 - / 211 / 5 - 0001
Akt. nr.
Elli.

Nævnets tilladelse bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år, jf. naturbeskyttelseslovens § 66,stk.2.

Ulf Andersen

formand

Fremsendes, idet udskriftens rigtighed bekræftes.

Nævnets afgørelse kan inden 4 uger efter denne udskrift modtagelse indbringes for Naturklagenævnet, Frederiksborggade 15, 1360 København K af de i naturbeskyttelseslovens § 86 nævnte personer, myndigheder og foreninger. Klage indgives skriftligt til Fredningsnævnet for Storstrøms amt, Kirketorvet 16, 4760 Vordingborg. Fredningsnævnet videresender klagen.

Tilladelsen må ikke udnyttes inden udløbet af klagefristen. Er klage indgivet rettidigt, må tilladelsen ikke udnyttes, medmindre Naturklagenævnet bestemmer andet.

Fredningsnævnet for Storstrøms amt.

Vordingborg den 21.marts 2002

Ulf Andersen

formand

Udskrift er sendt til:

Stampenborg Gods-Nysø-4720 Præstø.

Storstrøms amt, Natur-og plankontoret, Parkvej 37, 4800 Nykøbing F.

Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø.

Lokalkomiteéen af Danmarks Naturfredningsforening for Præstø/Fladså v/ Dorthe Nielsen, Hastrupvej 14, 4720 Præstø.

Skov-og naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø.

Præstø kommune, Østerbro 2, 4720 Præstø.

Friluftsrådet, v/ Terkel Jakobsen, Pilevænget 2, 4930 Maribo.

Poul Borum, Dyremarken 13, 4720 Præstø.

Verner Larsen, Fanefjordgade 150, 4792 Stege.

Fredningsnævnet for Sydsjælland, Møn,
Lolland og Falster

v/dommer Kirsten Linde
Retten i Næstved
Gardehusarvej 5
4700 Næstved
Tlf.: 99685200
Fax: 99685202

Mail:sydsjaelland@fredningsnaevn.dk

Udskrift af forhandlingsprotokollen for fredningsnævnet for Sydsjælland, Møn, Lolland og Falster.

Den 11. juni 2012 kl. 12 holdt fredningsnævnet bestående af suppleanten for formanden, dommer Anders Martin Jensen, det statslige medlem, Edith Marie Rosenmeier og det kommunalvalgte medlem, Niels Brixvold møde på ejendommen Bøndernes Egehoved matr. nr. 19 a Ambæk by, Jungshoved. Ejendommen er omfattet af deklaration af 19. juni 1926 om fredning på Stampenborg gods.

Der foretoges:

FS 5/12. Sag om dispensation til naturpleje af Bøndernes Egehoved.

Mødt var foruden nævnets medlemmer:

For lokalkomiteén af DN, Martin Vestergaard.

For Friluftsrådet, Aage Carlsen.

For Vordingborg kommune, Flemming Kruse, Jens Birk Møller og Stefan Skov.

For Naturstyrelsen Storstrøm Torben Hvid.

Der fremlagdes:

Ansøgning af 17. januar 2012 med bilag 1-6 fra Vordingborg kommune.

Mail af 10. februar 2012 fra Storstrøm Natur.

Mail af 9. marts 2012 fra Vordingborg kommune.

Mail af 14. februar 2012 fra Danmarks Naturfredningsforening

Kopi af indkaldelse.

Ejeren Marianne Stampe Holst var indkaldt telefonisk.

De fremmødte besigtigede Bøndernes Egehoved.

Martin Vestergaard bemærkede, at størstedelen af arealet må betegnes som fugtig ege-og blandskov og ikke overdrev. Fugtig ege-og blandskov danner grundlag for vigtige naturtyper, bl.a. visse svampearter. DN har forståelse for, at der skal ske fjernelse af bevoksning, der skader gamle træer, og at der skal tages hensyn til bestanden af løvfrøer, men det vil være i strid med gældende regler for bevarelse af naturtyper, hvis man blot af landskabelige hensyn fjerner bevoksning og dette går ud over sjældne naturtyper. Det må antages, at skovvæksten også har været meget udbredt på fredningstidspunktet. Achton Friis beskriver således i De Danskes Øer (1926-28), at der er bevoksning med gamle træer og tjørnekraut. En pleje bør være meget skånsom og flis bør fjernes for at undgå uønsket plantevækst. Det vil i alle tilfælde tage lang tid for overdrevsbevoksning at sprede sig til ryddede arealer. Det er uheldigt,

at der enkelte steder er huller i bevoksningen ud mod havet, da dette medfører udtørring af vegetationen til skade for de tilstedeværende naturtyper.

Repræsentanterne for kommunen fremhævede, at der er tale om en landskabsfredning og ikke en biotopfredning. Formålet med plejen af arealet er at sikre, at gamle træer ikke tager skade af anden plantevækst. For at bevare de gamle ege er det nødvendigt at sikre, at voksestederne er lysåbne. Slåen kan vokse en halv meter om året og dermed skade gamle træer. En væsentlig del af arealet må betegnes som overdrevsareal. Den nuværende bevoksning med træer må antages at være mere udbredt end på fredningstidspunktet. Dette fremgår både af de fremlagte luftfotos og af bilagene til Kåre Fogs rapport. Der holdes kreaturer på arealet, men disse holder sig mest til områdets strandenge og er ikke i stand til at forhindre, at bevoksningen med slåen, tjørn og brombær breder sig. Kommunen er indforstået med, at flis så vidt muligt bør fjernes, og at bevoksningen ud mod vandet holdes intakt. Det skyldes ikke fældning, at der visse steder er huller i denne. Der er ikke udarbejdet en egentlig plejeplan.

Torben Hvid bemærkede, at forvaltningen af Natura 2000 områder er temmelig ny, og at det er vigtigt at inddrage fagkundskaben. Plejen af arealerne bør være kontinuerlig og ikke voldsom med lange mellemrum.

Under besigtigelsen kunne man bl.a. se et meget stort, gammelt egetræ, der er delvis skjult af nyere bevoksning. Man kunne også se en gammel avnbøg, der er blevet frilagt ved den nu afbrudte naturpleje.

Der foretoges votering.

Nævnets medlemmer var positivt indstillede overfor, at arealerne plejes navnlig med henblik på at sikre bevarelse af de gamle træer i området. Nævnets medlemmer var endvidere enige om, at det vil være hensigtsmæssigt, at der udarbejdes en egentlig plejeplan jf. bekendtgørelse nr. 1604 af 20/11 2006.

Kommunens repræsentanter erklærede sig villige hertil og oplyste, at en sådan formentlig vil kunne udarbejdes inden årets udgang.

Sagen udsat her på.

Fredningsnævnet for Sydsjælland, Møn, Lolland og Falster den 21. juni 2012.

Anders Martin Jensen
formand

Udskrift er sendt til:

Naturstyrelsen Storstrøm, Fejøgade 1, 4800 Nykøbing F
Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø
Lokalkomiteen af Danmarks Naturfredningsforening, v/Martin Vestergaard
Friluftsrådet, v/Terkel Jakobsen
Vordingborg Kommune
Edith Marie Rosenmeier, Weidekampsgade 3.3.tv., 2300 København S
Medlem udpeget af Vordingborg Kommune, Niels Brixvold
Marianne Stampe Holst, Nysøvej 1, 4720 Præstø

**Fredningsnævnet for Sydsjælland, Møn,
Lolland og Falster**

v/dommer Kirsten Linde
Retten i Næstved
Gardehusarvej 5
4700 Næstved
Tlf.: 99685200
Mail:
sydsjaelland@fredningsnaevn.dk

Den 13. februar 2014

FrS nr. 5/12 – ansøgning om dispensation til naturpleje på Bøndernes Egehoved, matr.nr. 19 a Ambæk By, Jungshoved.

Bøndernes Egehoved er omfattet af deklARATIONEN af 24. marts 1926 om fredning af en række arealer på Nysø Gods. Ifølge deklARATIONEN må træerne og bevoksningen ikke fældes eller ud-sættes for en behandling, der kan føre til deres beskadigelse eller ødelæggelse. Ifølge deklARATIONENS pkt. 2 skal Bøndernes Egehoved henligge i naturtilstand, således at tilplantning eller anden kultivering af arealet, opgravning af planter, afhugning eller indsamling af grene, ris, planter mv. ikke må finde sted.

Området er beliggende i Natura 2000-område nr. 168, i Habitatområde H147 og i Fuglebeskyttelsesområde F89.

Den 17. januar 2012 ansøgte Vordingborg Kommune om fredningsnævnets dispensation til i forbindelse med naturpleje at knuse uønsket kratvæskt og fælde uønskede træer på Bøndernes Egehoved for at føre landskabet tilbage til den tilstand, der fremgår af en luftfotografering fra 1954.

Det fremgik af ansøgningen, luftfotograferinger fra 1954 og 2010 og fredningsnævnets besigtigelse den 11. juni 2012, at en del af Bøndernes Egehoved – et græsningsoverdrev på 6-7 ha. - siden 1954 var groet til med skov og krat og derfor ikke fremstod, som det landskab, fredningen har til formål at beskytte.

Det fremgik videre af kommunens ansøgning, at områdets to vandhuller er levested for den sjældne løvfrø, at løvfrøen er truet på grund af tilgroningen omkring vandhullerne, og at der er en unik svampeflora i området.

Under besigtigelsen den 11. juni 2012 fremkom Danmarks Naturfredningsforening med en række bemærkninger – navnlig på grund af svampefloraen - til kommunens daværende forslag til naturpleje. Der var enighed om, at det herefter var hensigtsmæssigt, at kommunen udarbejdede en egentlig plejeplan, jf. bekendtgørelse nr. 802 af 29. juni 2013 om pleje af fredede arealer og tilsyn (nugældende).

Kommunen har herefter udarbejdet ”Plejeplan for Bøndernes Egehoved 2013-2030”, der er vedhæftet denne afgørelse som bilag, og søgt om fredningsnævnets godkendelse af plejeplanen

og dispensation til foranstaltningerne ifølge plejeplanen.

Plejeplanen indeholder en beskrivelse af områdets træer, der er bemærkelsesværdige på grund af deres alder, vækst og form, og at landskabet på grund af tilgroningen ikke har det samme udtryk som på tidspunktet for fredningen i 1926.

Plejeplanen indeholder endvidere en redegørelse for områdets bemærkesværdige/rødlistede svampeflora og en oversigt over bestanden af padder, navnlig den sjældne løvfrø.

Det anføres i plejeplanen, at det overordnede formål er at bevare Bøndernes Egehoved i den tilstand og ånd, hvori det blev fredet, men at til dels modsatrettede naturmæssige interesser og værdier medfører en række delmålsætninger. Målsætningerne er herefter i perioden indtil 2030 at genskabe arealet af lysåben natur til et omfang som på luftfotografiet fra 1954; at bevare og prioritere levestederne for sjældne og rødlistede svampe mv.; at bevare og prioritere bestanden af løvfrøen og andre bilag IV-padder gennem pleje af yngle- og fourageringsområder; og at bevare og prioritere områdets landskabelige værdier og høje biodiversitet gennem flersidig naturpleje.

Idet der i øvrigt henvises til selve plejeplanen, der er et bilag til denne afgørelse, kan foranstaltningerne ifølge plejeplanen kort gengives således:

En bræmme af gamle træer og krat omkring området lades urørt. De mere eller mindre tilgroede arealer er inddelt i delområder, hvor der indtil 2030 skal ske udtynding efter markering i felten af de træer og krat, der skal fældes, henholdsvis skånes. Der fældes ikke træer med en diameter i brysthøjde større end 40 cm, træer med en diameter på 20-40 cm ringes og overgår til dødt ved, og nedskåret materiale fjernes. Løvfrøen tilgodeses ved sikring af lysåbne bredder omkring de to eksisterende vandhuller og etablering af et nyt vandhul på 100-150 m² på et lysåbent areal mod øst. Endvidere anbefaler plejeplanen en mere intensiv/optimal afgræsning med kreaturer, herunder heste, som værn mod tilgroning.

Der foreligger ikke indsigelser mod plejeplanen. Danmarks Naturfredningsforening har tilsluttet sig plejeplanen og tilkendegivet, at foreningen ønsker at medvirke ved udpegning og markering af træer og krat, der skal fældes, henholdsvis skånes.

Nævnets medlemmer har været enige om, at de plejeforanstaltninger, der er anført i plejeplanen, er i overensstemmelse med fredningens formål – at bevare områdets seværdige træer og landskabelige værdier.

Medlemmerne er endvidere enige om, at plejeforanstaltningerne ikke kan antages at forringe naturtyperne og levestederne for plante- og dyrearter i området – navnlig svampefloraen og løvfrøen – omfattet af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 og 3.

Fredningsnævnet meddeler herefter dispensation til plejeforanstaltningerne i Vordingborg Kommunes ”Plejeplan for Bøndernes Egehoved 2013-2030”, jf. naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1 og 4.

Ejeren af området, Marianne Stampe Holst, har efter det oplyste erklæret sig indforstået med plejeforanstaltningerne. Fredningsnævnet godkender herefter tillige plejeplanen, jf. bekendtgørelse nr. 802 af 29. juni 2013 om pleje af fredede arealer og tilsyn § 1.

Med venlig hilsen

Anders Martin Jensen
Formandssuppleant

Klagevejledning ved afgørelse om dispensation:

Der kan inden 4 uger efter den dag, denne afgørelse er modtaget, klages til Natur- og Miljøklagenævnet over afgørelsen. Klagen skal ifølge lov om naturbeskyttelse § 87 afgives skriftligt inden fristens udløb til nærværende fredningsnævn, der videresender den til Natur- og Miljøklagenævnet.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- 1) adressaten for afgørelsen,
- 2) ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- 3) offentlige myndigheder,
- 4) en berørt nationalparkfond,
- 5) lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- 6) landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- 7) landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager indbetaler et gebyr på 500 kr.

Klageren modtager en opkrævning på gebyret fra Natur- og Miljøklagenævnet, når nævnet har modtaget klagen fra fredningsnævnet. Denne opkrævning skal benyttes ved indbetaling af gebyret. Natur- og Miljøklagenævnet modtager ikke check eller kontanter. Natur- og Miljøklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nmkn.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Natur- og Miljøklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis

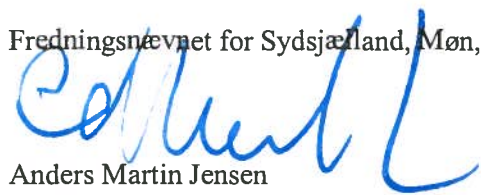
- 1) der er indledt forhandlinger med afgørelse adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage eller
- 2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f. eks. Hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

Tilladelsen må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnytte før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at tilladelsen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er givet.

Fredningsnævnet for Sydsjælland, Møn, Lolland og Falster den 13. februar 2014.

Anders Martin Jensen
Formandssuppleant

Udskrift er sendt til:

Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø
Lokalkomiteen af Danmarks Naturfredningsforening, v/Martin Vestergaard
Friluftsrådet, v/Terkel Jakobsen
Vordingborg Kommune
Stefan Skov
Dansk Ornitologisk Forening
Edith Marie Rosenmeier, Weidekampsgade 3.3.tv., 2300 København S
Medlem udpeget af Vordingborg Kommune, Niels Brixvold
Ulf Andersen, Goldschmidtsvej 15, 4760 Vordingborg
Marianne Stampe Holst, Nysøvej 1, 4720 Præstø